

רב מכר מספר אחת של הניו יורק טיימס

רבקה רוט

נדרים

נ

כזרים

א

רומנטי להפליא וכתוב
נהדר, הספר החותם
את הדואט האפי
שסיפורו החל
ב'יריבים שמימיים'

רבקה רוס

נדרים אכזריים

מאנגלית: דנה טל

לרכישת הספר המלא לחצי כאן

כנרת, זמורה, דביר מוציאים לאור בע"מ

Rebecca Ross
RUTHLESS VOWS

Letters Of Enchantment

Copyright © 2023 by Rebecca Ross LLC
Hebrew translation rights arranged with New Leaf Literary & Media, Inc. through
The Israeli Association of Book Publishers Ltd .
All Rights Reserved

Hebrew Language Copyright
© 2025 Kinneret, Zmora, Dvir – Publishing House Ltd.
and Ahavot 2018

כל הזכויות שמורות
זכויות בעברית
© תשפ"ה 2025 כנרת, זמורה, דביר – מוציאים לאור בע"מ
ולא(ה)בות 2018

עורכת התרגום: יעל ינאי

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשרר או לקלוט בכל
דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני או אחר כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה.
שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט
אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

סידור, עימוד, הפקה וקדם-דפוס במפעלי כנרת, זמורה, דביר – מוציאים לאור בע"מ
רח' אגוז 6, פארק תעשיות חמן, חבל מודיעין 7319900

נדפס בישראל 2025

Kinneret, Zmora, Dvir – Publishing House Ltd.
6 Egoz St., Hevel Modi'in Industrial Park 7319900, Israel

Printed in Israel 2025

מסת"ב 978-965-574-749-2 ISBN

www.kinbooks.co.il
www.ahavot.com

לכל מי שחיפש ממלכה אחרת דרך דלת של ארון בגדים,
שכתב מכתב ועדיין ממתין לתשובה,
שחולם על סיפורים ומדמם מילים

תוכן

11 פרולוג: אָנווה

חלק ראשון: הקסם עדיין מתאסף

- 15 [1] מפגש קודר
27 [2] מילים מכשפות
32 [3] שני צדדים לכל סיפור
44 [4] קורי משי של עכביש וקרח
55 [5] האלואט הראשונה
61 [6] אנחנו הכי אוהבים את השמות האמצעיים שלנו
72 [7] כל המכתבים האבודים
81 [8] שמו של חֶלזון מחמד
88 [9] שליח הדואר ברודסטר
98 [10] כביסה לנשמות ישנות
105 [11] ר'

חלק שני: כמו עש אל הלהבה

- 113 [12] זמיר שבוי
121 [13] ראית דברים גרועים מזה
129 [14] רעב
138 [15] ללחוך על המקשים א' ו-ר'
145 [16] תשע נשמות
153 [17] תשרפי את המילים שלי
157 [18] ערפל וזיכרון ותו לא
162 [19] בריגדיר עם כוכבים
172 [20] בית שיודע מה אתם צריכים

179	[21] פנים אל פנים מול חלום
184	[22] ייעלם ויהפוך לעשן
189	[23] לבבות זוהרים
196	[24] מה באמת קרה בכלאף ומעבר לו

חלק שלישי: כנפיים בכלוב

203	[25] להאפיל עליי, שוב
212	[26] ספר לי על אייריס א' וינו
217	[27] אלים לצד קברים
222	[28] כשלבית אין ריח מוכר
228	[29] אותות מהקומה החמישית
235	[30] אל תיתן לחופש הזה להטעות אותך
245	[31] כוח כבירה בעולם אחר
253	[32] רעשים סטטיים על הקו
260	[33] חלב ודבש
270	[34] אחת-עשרה ושתיים-עשרה דקות
277	[35] זְכְרִינִי
287	[36] אורחים, ללא הגבלת זמן
295	[37] המיתרים החבויים
306	[38] למוזמנים בלבד
313	[39] כסף על הירוק

חלק רביעי: קרשנדרו לחלומות

323	[40] לעלות לנשום אוויר
334	[41] שיחות עם יציר דמיון
347	[42] כניעה של ידיים
359	[43] באדיבות אייריס אינקרידן
367	[44] ברזל ומלח
374	[45] פי מאה, פי אלף
386	[46] נשמתך כרוכה בשלי

396	[47] המקום שבו כל הבוגדים מניחים את ראשם
398	[48] דלת שעברת בה בעבר
410	[49] משקלן של חמישים כנפיים
415	[50] שיר ערש לאוהבים שנחרץ גורלם
426	[51] דם האלים נשפך
437	[52] מה היה יכול להיות
444	[53] טריביון מדמם
448	[54] אייריס היקרה
453	[55] המילה האחרונה
458	[אפילוג] קוֹדָה
461	תודות

"חולף בנִיר, חוֹצֵה נֶהַר שָׁלוֹ,
עוֹלֵה בְּהָר וְלֹא נִשְׁמָע יוֹתֵר,
נִטְמָן בְּעַמְּקִים.
מָה הוּא הָיָה? חֲזוֹן? מִשְׁאֵל־לֵב?
אֵין קוֹל. הָאֵם יֵשׁן אֲנִי אוֹ עַר?"

– ג'ון קיטס, "אודה לזמיר"*

פרולוג

אָנוּוּה

מעולם לא היה שום ספק במוחה, גם לאחר כל השנים המאובקות שחייתה כבת תמותה, שדייקר יבוא לרדוף אותה יום אחד. אנווה ידעה שהמוזיקה שלה תצליח להחזיק אותו בקברו רק לפרק זמן מוגבל. לא משנה כמה הקריבה כדי לשיר את השיר שלה; עוצמתו של הלחש המעוות ששרה כדי לכשף אותו, תדעך בסופו של דבר.

היא פרטה את שיר הערש במשך כל השנה, מהאביב ועד הקיץ, כאשר סערות אפורות צבעו את העולם בגוון ירוק רך. ואז מהקיץ עד הסתיו, כשהעצים נצבעו בגוֹנֵי ענבר וזהב, והפפור עטף כגלימה את העשב הגווע. מהסתיו עד החורף, כשהרים צימחו ניבים של קרח והאוויר היה קר, ואז שוב עד האביב.

זה הספיק כדי להחזיק את אהובה לשעבר מתחת לאדמה במשך מאות שנים לפי ספירתם של בני התמותה, וכך הניחה את דעתו של המלך האנושי שמלך באותה תקופה. באשר לשלושת האלים האחרים... אלווה, מיר ולוֹז... אנווה מעולם לא הייתה מודאגת מההתעוררות שלהם.

אבל כל הדברים הטובים סופם להסתיים. ולכל השירים יש בית אחרון.

דייקר יתעורר, והיא תחכה לו.

אנווה קפצה את אצבעותיה הארוכות לאגרוף לצד גופה, וחשה את הכאב במפרקהין הנפוחים. היא ידעה שלחש הקסם שלה יסתיים, אבל לא ציפתה למחיר כבד כזה על כך שבלעה כוח כה רב.

אבודה לרגע בעבר, עמדה אנווה בצל ברחוב ברוד, מתבוננת באנשים שמיהרו לדרכם, לא מודעים לנוכחותה. לעיתים קרובות התעלמו ממנה, והיא העדיפה זאת. היא יכלה להתמוסס בקרב קהל של בני תמותה כאילו נולדה ביניהם, עם בשר שנגזר עליו לדמם ולהתכלות, עם נשמה שכמו להבת נר ריצדה וזהרה, בוערת בעוז בחשכה.

היא חיכתה עוד כמה רגעים עד שהשמש תשקע. רק אז פסעה קדימה אל תוך אור הדמדומים וחצתה את הכביש, עיניה נעוצות בבית קפה מסוים. כמעט בטוח שהייתה כאן בעבר, לפני זמן רב. לפני שהעיר הזאת קמה מעל שתי וערב של אבני ריצוף. לפני שהבניינים נבנו משלדי פלדה גבוהים.

היא כמעט יכלה לזכור את המקום הזה, אילו הניחה לזיכרונותיה לחזור אחורה בזמן. אילו העזה לחיות מחדש את התקופה שבה התגוררה עם דייקר בממלכה שלמטה. כשכמעט טבעה בצללים כה בודדים, כשהייתה מתעוררת במיטתו, משתוקקת לשמיים.

הוא כלא אותה בכלוב זהב, אבל היא חמקה מידיו האוחזות בה. אנווה הגיעה לפתח בית הקפה. הוא היה סגור למשך הלילה, אך מנעולים מעולם לא עצרו אותה, והיא נכנסה לבניין ובחנה את סביבותיה. כן, היא הייתה כאן פעם, אבל המקום היה שונה מאוד אז. הייתה לה הרגשה מוזרה, שבעוד שהכול סביבה השתנה והתפתח כמו עונות השנה, היא עצמה לא השתנתה. היא נותרה כמו אז, לפני מאות שנים, כשנוצרה מרוח עתיקה מאוד ומקבוצות כוכבים קרות.

אבל היא לא נמצאת כאן כדי ליפול טרף לעבר. אנווה צימצמה את מבטה ופסעה קדימה, מחפשת את הדלת.

חלק ראשון

הקסם עדיין מתאסף

[1]

מפגש קודר

האביב מצא סוף־סוף את העיר אֹזַת', אבל גם אור השמש החמים לא הצליח להִמַס את הכפור בעצמותיה של אייריס וינו. היא ידעה שמישהו עוקב אחריה כשהלכה ברחוב ברוד הסואן, על פסי חשמלית ואבני ריצוף שחוקות. היא עמדה בפיתוי להציץ לאחור, ובמקום זאת דחפה את ידיה בכוח לכיסי מעיל הגשם שלה, כשפסעה מעל שורה של עשבים שוטים שצמחו בין הסדקים במדרכה.

המעיל היה בן שלושה ימים בלבד, ועדיין הדיף את ריחה של החנות שבה קנתה אותו אייריס – ניחוח קלוש של בושם ורדים ושל תה שחור שחולק חינם ללקוחות ושל נעלי עור מצוחצחות. הימים הלכו ונהיו חמים מכדי להזדקק לו באמת בהליכה שלה אל העבודה וממנה. אבל התחוור לה שהיא אוהבת להרגיש את המעיל חגור סביב מותניה, כמו שריון.

היא השתחלה ברעד בין הקהל שהצטופף ליד דלת מאפייה, בתקווה שהאדם שבעקבותיה יאבד אותה בהמולת האנשים שבאו לקנות לחמניות לארוחת הבוקר. היא תהתה אם זה פֹרְסֵט שעוקב אחריה. המחשבה הזו שיפרה מיד את הרגשתה, ואז החמירה אותה פי כמה. הוא עשה דבר כזה בעבר, כשהיו באוואלון פלאף. למעשה, הוא צפה בה שם במשך ימים, ממתין לרגע הנכון להופיע, ועדיין עלתה בה בחילה כשזוכרה בזה.

אייריס לא הצליחה להתאפק ולו עוד רגע. היא העיפה מבט מעבר לכתפה, והרוח הסיטה קווצות שיער על פניה.

אחיה הבכור לא נראה בשום מקום, אבל הוא כבר לא היה האדם החייכן ומלא החיבה שהיה לפני שהתגייס להילחם למען מטרתה של אנווה. לא, המלחמה הותירה בו את אותותיה, לימדה אותו לתמרן בשוחות ולירות ברובה ולהתגנב על פני שטח מת אל האויב. המלחמה פצעה אותו באופן עמוק. ואם פורסט עקב אחריה הבוקר, נראה שהוא עדיין לא סומך עליה.

הוא ממשיך להאמין שהיא תברח, תשאיר מאחור אותו ואת אואת' ללא מילת פרידה.

אני רוצה שתסמוך עליי, פורסט.

אייריס בלעה רוק ומיהרה לדרכה. היא עברה על פני הבניין שעבדה בו פעם, שבקומה החמישית שלו שכנה מערכת העיתון 'אוֹאֶת' גאָט'. המקום שבו פגשה לראשונה את רומאן וחשבה שהוא סנוב יהיר בן המעמד הגבוה. המקום שבו מילותיה מצאו לראשונה את מקומן בעיתון, שבו גילתה את הריגוש שבדיווח עיתונאי.

אייריס חלפה על פני דלתות הזכוכית הכבדות ונגעה בטבעת שעל אצבעה הרביעית. היא פנתה לרחוב צדדי שקט יותר והמתינה לשמוע צעדים מאחוריה. אבל קולות פעמוני החשמלית והרוכלים בפינות הרחוב היו רועשים מדי, והיא העזה לעשות קיצור דרך באחת הסמטאות.

זה היה נתיב אקראי מוזר, שכלי רכב התקשו לנסוע בו מבלי לשבור את מראת הצד. רחוב מרוצף אבן, שעדיין יכולת לחוש בו בקסם כשעברת סף כלשהו, התבוננת בבוהק החלונות או חצית צל שנותר בעיניו, ולא משנה עד כמה השמש האירה עליו בחוזקה. אבל אייריס עצרה למראה מילים כתובות בצבע אדום חזק על קיר לבנים לבן.

מקומם של האלים בקברם.

זו לא הייתה הפעם הראשונה שנתקלה באמירה הזו. בשבוע שעבר היא ראתה אותה על קיר קתדרלה ועל דלתות הספרייה. המילים תמיד הופיעו באדום עז, אדום דם, ולרוב בא אחריהן שם אחד: אנווה. איש לא ראה את האלה זה שבועות. היא כבר לא שרה כדי לעורר

אנשים לצאת למלחמה, כדי לעורר בהם השראה להתגייס. לפעמים אייריס תהתה אם אנווה בכלל בעיר, אם כי היו שטענו כי הבחינו בה מעת לעת. בכל הנוגע לזהות הכותב של המשפט המאיים הזה ברחבי העיר... אייריס יכלה רק לנחש, אבל נראה שמדובר בקבוצה באואת' שחבריה התנגדו לקיומם של אלים חיים בקמבריה. כולל דייקר.

אייריס המשיכה ברעד בדרכה. קרוב ל'אינקרידן טריביון' היא הרשתה לעצמה לשלוח מבט אחרון לאחור.

מישהו אכן היה בהמשך הרחוב. אבל הוא הסתובב וחמק לתוך פתח מוצל, ואייריס לא הצליחה להבחין במבנה גופו, ובטח לא בפניו. היא שיפשה באנחה את עור הברווז בזרועותיה. היא הגיעה ליעד שלה, ואם זה אכן פורסט בעקבותיה, היא תדבר איתו בהמשך, כשתחזור לדירתם. השיחה הזאת התבשלה כבר שבוע, אבל שניהם היססו לפתוח בה.

אייריס עברה על פני דלת העץ, ומגפיה נקשו על רצפת האריחים בצבעי שחור-לבן של הלובי. היא ירדה במדרגות והרגישה שהטמפרטורה משתנה כשהנורות מעליה פלטו טבעת אור קלושה. סיבה נוספת ללבוש את מעיל הגשם שלה כל השנה.

ה'אינקרידן טריביון' שכן במרתף של בניין עתיק ששרר בו סתיו נצחי. היו שם שולחנות כתיבה מעץ אלון ועליהם ערימות ניירת, תקרה משובצת צינורות נחושת, קירות לבנים עירומים ובהם סדקים פרוצים לרוח, ומנורות שולחן מפליו שהאירו עשן סיגריות מסתלסל וברק מקשים של מכוונות כתיבה. זה היה מקום חשוך אך נעים, ואייריס נכנסה אליו בנשיפת הקלה חרישית.

אטי כבר ישבה ליד השולחן שהן חלקו ובהתה ללא הבעה במכונת הכתיבה שלה. ידיה השחומות הדקות עירסלו ספל תה סדוק, ומצחה הזעוף שקוע בהרהורים עמוקים.

אייריס הסירה מעליה את מעיל הגשם ותלתה אותו על משענת הכיסא. היא עדיין נעלה את המגפונים עם השרוכים שסופקו לקווי החזית והיו נוחים להליכה הרבה יותר מנעלי העקב שנעלה פעם

ב'גאזט'. המגפונים לא התאימו לחצאית המשובצת ולחולצה הלבנה שלבשה, אבל נראה שלהלנה האמונד ממש לא אכפת מהלבוש הלא תואם שלה, כל עוד אייריס סיפקה מאמרים טובים לעיתון.

"בוקר טוב," קיבלה אטי את פניה.

"בוקר טוב," חזרה אחריה אייריס כמו הד והתיישרה. "מזג אוויר יפה היום."

"מה שאומר שסערה תשתולל עד שנלך הביתה," ענתה אטי בצניניות ולגמה מהתה. אבל קולה התרכך כשלחשה, "יש חדש?" אייריס ידעה למה אטי מתכוונת. היא שאלה על רומאן. אם אייריס הצליחה איכשהו להשיג מידע חדש על מקום הימצאו ומצבו.

"לא," ענתה אייריס בגרון חנוק. היא שלחה מברקים רבים מאז שחזרה לאואת'. יריות באפלה לתחנות רכבת שעדיין פעלו למרות קרבתן לחזית.

התראת נעדר נקודה רומאן ק' קיט נקודה שיער שחור עיניים כחולות פתב מלחמה נקודה נראה לאחרונה באוואלון בלאף נקודה יש ליצור קשר עם א' וינו דרך משרד המברקים של אואת' נקודה

אייריס עדיין לא קיבלה תשובות, אבל מצד שני, למה ציפתה? אינספור חיילים ואזרחים נעדרו בימים אלה, והיא הסיחה את דעתה בארגון מכונת הכתיבה שלה, שלא הייתה באמת שלה, אלא הושאלה לה מה'טריביון'. זו הייתה מכונה ישנה; מקש הרווח היה שחוק מאינספור אצבעות שלחצו עליו, ומקשים אחדים שאהבו להידבק היו אחראים לשגיאות רבות. אייריס עדיין ניסתה להתרגל אליה, והתגעגעה למכונה הקסומה שסבתה נתנה לה פעם. מכונת הכתיבה שחיברה אותה לרומאן. האַלֶּוֹאֶט השלישית.

אייריס הכניסה דף נייר חדש לתוך הגליל ותהתה היכן מכונת הכתיבה שלה. היא ראתה אותה בפעם האחרונה בחדרה בפנסיון של מריסול. ואף שהפנסיון שרד בדרך נס את ההפצצה, מי יודע מה דייקר

וכוחותיו עשו לעיירה לאחר שכבשו אותה. אולי האלואט השלישית עדיין שם בחדרה הקודם, מונחת עזובה ומכוסה אפר. אולי אחד מחייליו של דייקר גנב אותה ומשתמש בה להתכתבות זדונית, או ניפץ אותה למאות רסיסים ברחוב.

"את בסדר, ילדונת?" קולה של הלנה האמונד הפר את הרגע, ואייריס הרימה מבט וראתה את הבוסית שלה עומדת ליד השולחן. "את נראית קצת חיוורת."

"כן, אני רק... חושבת," ענתה אייריס בחיוך קלוש. "מצטערת." "אין צורך להתנצל. לא התכוונתי לקטוע את הרהוריך, אבל יש לי מכתב שבבילך." חיוך התפשט על פניה חמורות הסבר של הלנה, כשהוציאה מעטפה מקומטת מכיס מכנסיה. "אני חושבת שתשמחי לקבל אותו."

אייריס חטפה את המכתב מידה של הלנה בלהט בלתי מוסתר. אלה בטח חדשות על רומאן. בטנה התהפכה בתקווה ובאימה כשקרעה את המעטפה. היא הופתעה מהטקסט הארוך – ארוך מכדי להיות מברק – וקראה בנשימה רועדת:

אייריס היקרה,

אני אפילו לא יכולה להתחיל לתאר איזו הקלה הרגשתי (ואני עדיין מרגישה!) כשגיליתי שחזרת בשלום לאואתי! אני בטוחה שאטי כבר סיפרה לך מה קרה באוואלון בלאף באותו יום נוראי, אבל חיכינו לך ולרומאן במשאית עד הרגע האחרון. כבר אז הרגשתי שנשבר לי הלב כשנסענו משם בלעדיכם, וכל מה שיכולתי לעשות זה להתפלל שאתם במקום בטוח, ושכולנו נמצא דרך להתאחד מחדש.

הלנה כתבה לי שרומאן עדיין נעדר. אני מצטערת, חברתי היקרה. הלואי שהיה משהו שיכולתי לעשות כדי להקל את הדאגה שאת ודאי חשה. אני רוצה שתדעי שאת תמיד מוזמנת לכאן, לבית של אחותי בריבר דאון.

אנחנו במרחק יום נסיעה אחד בלבד ממך באואתי, ויש
 כאן חדר גם לך וגם לאטי, אם תרצו לבוא לבקר.
 עד אז ליבי איתך. אני מתגעגעת אלייך!
 חברתך, מריסול

אייריס מיצמצה כדי לסלק את הדמעות והחזירה את המכתב למעטפה.
 עברו רק שבועיים מאז שאייריס ראתה את מריסול בפעם האחרונה.
 שבועיים מאז שהיו כולם יחד בפנסיון. שבועיים מאז שהתחתנה עם
 רומאן ק' קיט בגן.

שבועיים שחלפו ביעף; לאייריס עדיין היו חבורות חיבורות וגלדי
 פצעים בברכיים ובזרועות, מאז שנפצעה כשזחלה בין ההריסות וענני
 הגז. היא עדיין שמעה בדמיונה את רעמי הפצצות, והרגישה את
 האדמה רועדת תחת רגליה. היא עדיין הרגישה את נשימתו של רומאן
 בשערה כשחיבק אותה, כאילו דבר לא יפריד ביניהם לעולם.

שבועיים חלפו בן רגע – הפצעים בנפשה של אייריס היו טריים
 כאילו זה קרה אתמול – ובכל זאת כאן באואת' היא מוקפת אנשים
 שניהלו חיים שגרתיים, כאילו לא משתוללת מלחמה קילומטרים
 מערבה... הימים ההם באוואלון בלאף נראו לה עכשיו כמו הזיה
 קודחת, או כאילו קרו לפני שנים. זיכרונה שיחזר אותם כל כך הרבה
 פעמים, עד שהם נשאו גוון חום מיושן ושחיקה.

"אז אני מבינה שמריסול בסדר?" שאלה הלנה.

אייריס הינהנה והכניסה את המעטפה מתחת לספר שעל השולחן.

"כן. היא הזמינה אותי ואת אטי לבקר אותה ואת אחותה."

"כדאי שניסע בקרוב," אמרה אטי.

כמובן, חשבה אייריס. אטי כבר הייתה בריבר דאון. היא הסיעה
 לשם את מריסול (יחד עם חתול מיילל בשם סביון) כדי למלא את
 הבטחתה לקיגן. קיגן, קפטן בכוחותיה של אנווה, היא עוד דמות
 שאייריס דאגה לה. היא לא ידעה אם רעייתה של מריסול שרדה את
 הקרב באוואלון בלאף.

אייריס בדיוק עמדה להגיב, כשדממה השתררה במשרד. אחת

המנורות ריצדה כמו באזהרה, והנקישות הקבועות של מקשי מכונות הכתיבה דעכו עד שנראה כאילו הלב של ה'טריביון' חדל לפעום ומושהה בשתיקה. הלנה קימטה את מצחה ופנתה אל הדלת. אייריס עקבה אחרי מבטה ונעצרה על האיש שעמד מתחת למשקוף הלֶבְנִים.

הוא היה גבוה ורזה, לבוש חליפת שלושה חלקים בצבע כחול כהה, ומטפחת אדומה תחובה בכיס החזה. היה קשה לנחש את גילו, אבל פניו החיוורות היו חרוצות קמטים. שפם ריחף מעל שפתיו הקפוצות, ועיניו הקטנות נצצו כמו אבן וולקנית באור העמום. מתחת למגבעת הלבר שלו, שערו המאפיר הוחלק לאחור במשחה.

אייריס לא זיהתה אותו בתחילה. היא תהתה אם הוא זה שעקב אחריה באותו בוקר, אך אז הבחינה בשני שומרים עומדים מאחור במסדרון, וזרועותיהם החסונות שלובות מאחורי גבם.

"ראש העיר וֶרְלִיס," אמרה הלנה בטון זהיר. "מה מביא אותך ל'אינקרידן טריביון'?"

"עניין פרטי," השיב ראש העיר. "האם אוכל להחליף איתך מילה?"
"כן. מכאן בבקשה." הלנה השתחלה בין השולחנות אל משרדה.

אייריס התבוננה בראש העיר ורליס שהלך בעקבות הלנה, עיניו סורקות את העורכים וכותבי הטורים שעבר על פניהם. נראה כאילו הוא מסתכל דרכם או אולי מחפש מישו, וליבה פירפר כשהביט אליה ויצר איתה קשר עין מקצה החדר.

עיניו, שאת פשר מבטן לא הצליחה לפענח, ננעצו בה לרגע ארוך ואז עברו אל אטי. הוא כבר הגיע למשרדה של הלנה, וכשנכנס אליו לא נותרה לו ברירה אלא להוריד את מבטו. הלנה סגרה את הדלת מאחוריו. שני השומרים נשארו לעמוד כזקיפים במסדרון, ולא איפשרו לאיש להיכנס או לצאת.

אט-אט התחדש שאון הפעילות ב'אינקרידן טריביון'. העורכים חזרו לערוך ערימות של דפים בעטים הנובעים האדומים שלהם, כותבי טורים שבו להקליר, עוזרים מיהרו בין מזנון התה והטלפון, נושאים ספלים מהבילים והודעות משורבטות לשולחנות שונים.

"מה קורה שם לדעתך?" לחשה אטי והחוותה בראשה אל דלת המשרד של הלנה.

אייריס החניקה רעד. היא לבשה בחזרה את מעיל הגשם שלה וחגרה אותו בחווקה סביב מותניה.

"אני לא יודעת," לחשה בתגובה. "אבל בטח לא משהו טוב."

כעבור עשר דקות נפתחה דלת המשרד.

אייריס התרכזה בדף ובמילים שהוקלדו בקצב קבוע במכונת הכתיבה שלה, אבל בזווית עינה עקבה אחר ראש העיר. הוא התהלך בחדר בנחת, והיא הרגישה שמבטו שוב נח עליה ואומד אותה, אומד את אטי.

אייריס חשקה שיניים והטתה את סנטרה מטה, כך ששערה יישמט על פניה ויסתיר אותן כמו מגן מפני מבטו החודר של ראש העיר.

היא הייתה אסירת תודה כאשר ורליס ושני שומריו נעלמו במעלה חדר המדרגות, אבל ענן הריח החרیف של הבושם שלו השתהה מאחור כמו ערפל. כשעמדה לקום ולמזוג לעצמה ספל תה בתקווה לשטוף את הטעם הרע מפיה, ראתה את הלנה מנופפת לה.

"אייריס, אטי. אני צריכה לדבר עם שתיכן."

אטי הפסיקה להקליד וקמה בלי לומר מילה כאילו חיכתה לזה.

אבל היא נשכה את שפתה, ואייריס ידעה שחברתה חרדה בדיוק כמוה. נראה שראש העיר בא לכאן כדי לומר משהו שקשור אליהן. אייריס הלכה בעקבות אטי אל משרדה של הלנה.

"שבו," אמרה הלנה והתיישבה מאחורי שולחנה.

אייריס סגרה את הדלת והתיישבה על ספת עור בלויה משמאל לאטי. היא התאפקה לא לפוקק את מפרקי אצבעותיה, וחिכתה שהלנה תפר את הדממה.

"יש לכן מושג כלשהו למה ראש העיר ביקר אותנו?" הלנה דיברה

לבסוף, קולה רגוע ושלֵו בצורה מוזרה, כמו מים תחת יריעת קרח.

אטי ליכנסה מבט אל אייריס. היא הגיעה לאותה מסקנה. אייריס

ראתה זאת בעיניה. הרוגז, הדאגה, ניצוץ הכעס.

"הוא לא אהב את המאמרים שלנו," אמרה אייריס. "אלה שפירסמת

ממש עכשיו, על קלובר היל ואוואלון בלאף שפוננו, הופצצו והורעלו בגז."

הלנה הושיטה יד אל סיגריה, ואז השליכה אותה באנחה על ערימת נייר. "לא, הוא לא אהב אותם. ידעתי שזה יקרה, ובכל זאת פירסמתי אותם."

"טוב, זה לא באמת משנה אם הוא אוהב אותם, נכון?" אמרה אטי והרימה יד בתסכול. "כי גם אייריס וגם אני כתבנו את האמת."
 "הוא לא רואה את זה ככה." שיערה הערמוני של הלנה נח ברפיון על מצחה. תחת עיניה היו כתמים סגולים בהירים, כאילו לא ישנה מספיק. הנמשים שלה בלטו על רקע עורה החיוור, וכמוהם גם הצלקת שבפניה.

"אז איך הוא רואה את זה?" שאלה אייריס וסובכה את טבעת הנישואין סביב אצבעה.

"הוא רואה בזה זריעת פחד ותעמולה. הוא חושב שאני מנסה להגדיל את המכירות שלי בעזרת כותרות כאלה."

"שטויות!" קראה אטי. "אייריס ואני היינו עדות ראייה למתקפה על הבלאף. אנחנו עושות את עבודתנו ככתבות. אם לראש העיר יש בעיה עם זה, אז ברור שהוא אוהד של דייקר."

"אני יודעת," אמרה הלנה בעדינות. "תאמיני לי, ילדונת. אני יודעת.

כתבתן את האמת. כתבתן את מה שחוויתן, באומץ ובכנות, בדיוק כפי שהייתי צריכה שתכתבו. וכן, נראה שלראש העיר יש מחויבות לדייקר, והוא מוכן לרקוד לפי חלילו של האל. מה שמוביל אותי לנקודה הבאה: ורליס חושב שאני מנסה לגרום לצרות, להכניס אנשים לפאניקה ולעורר בהם כעס. הוא מאשים אותנו במעשי הוונדליזם שאירעו לאחרונה מלווים במשפט – מקומם של האלים בקברם, שלמעשה נכתב הבוקר בִּשְׂבִיל הכניסה שלו באותיות גדולות מודגשות."

אייריס כיווצה ומתחה את ידה. היא זכרה שראתה את הסיסמה הנועזת הזו בהליכת הבוקר שלה. "לאנשים מותר להחזיק בדעות ובאמונות משלהם על האלים, בין שהם סוגדים להם ובין שלא. אנחנו לא יכולים לשלוט בזה."

"זה בדיוק מה שאמרתי לוורליס, "ענתה הלנה. "והוא לא מסכים איתי."

"אז מה המשמעות של זה מבחינתנו? את רוצה שנפסיק לכתוב על המלחמה? שנתנהג כאילו האלים לא קיימים?"

"ברור שלא, "ענתה הלנה בנחירת בוז. אבל ההתרסה שלה דעכה כשהמשיכה. "ואני לא רוצה לבקש את זה מכן, כי אף אחד מאיתנו כאן לא יכול להבין מה עברתן. רק עכשיו חזרתן. אבל אם דייקך פונה בחדות מזרחה כמו ששתיכן ראיתן בבלאף... אנחנו צריכים לדעת על זה, במיוחד אם ראש העיר הטוב שלנו עושה איתו יד אחת. עלינו לדעת כמה זמן יש לנו לפני שהאל יגיע לאואת', ומה נוכל לעשות כדי להתכונן לזה."

פעימות ליבה של אייריס האיצו. היא הרגישה חלולה מאז שחזרה לאואת'. היא ישנה אבל לא חלמה. היא בלעה אבל לא חשה בטעמים. היא כתבה שלושה משפטים ומחקה שניים, כאילו אינה יודעת איך להתקדם.

"את צריכה שנחזור לחזית, " היא ציינה, חסרת נשימה.

מצחה של הלנה התקמט. "כן, אייריס. אבל לא בדיוק באותו אופן, כיוון שמריסול כבר לא באוואלון בלאף."

"אז איך? "שאלה אטי.

"אני עדיין עובדת על הפרטים האלה, אז אני עוד לא ממש יכולה להגיד. "הלנה העבירה יד בשערה, תנועה שרק גרמה לו להיראות רפוי ופרוע עוד יותר. "ואני לא רוצה שתענו לי כרגע. בעצם, אני רוצה שתתיקחו חופש עד סוף היום. אני רוצה שבאמת תחשבו על זה ועל המשמעות של זה בשבילכן, ולא סתם תענו לי את התשובה שלדעתכן אני רוצה לשמוע. אתן מבינות?"

אייריס הינהנה, ומחשבותיה עברו מיד אל פורסט. אחיה לא ירצה שהיא תיסע, ופחד גאה בגרונה כשדמיינה את עצמה מבשרת לו את החדשות האלה.

היא הביטה באטי, לא בטוחה מה חברתה תעשה.

כי האמת היא שלאטי היו חמישה אחים צעירים ממנה והורים

שאהבו אותה. היא הייתה רשומה לחוגים יוקרתיים באוניברסיטת אואת'. חוטים רבים קשרו אותה לכאן, ואילו לאייריס היה רק חוט אחד. אבל אטי הייתה גם מוזיקאית שהסתירה את הכינור שלה במרתף כהתרסה נגד החוק של ראש העיר, למסור לידיו את כל כלי המיתר. היא נתנה במתנה למרצה הזקן והנפוח שלה מנוי ל'אינקרידן טריביון', כיוון שפעם הוא האמין שלא תגיע לשום הישג עם הכתיבה שלה. אטי מעולם לא הייתה הטיפוס שייתן לאנשים כמו ראש העיר ורליס או למרצים צרי אופקים לומר את המילה האחרונה. ומתברר, כפי שאייריס הלכה וגילתה במהירות, שגם היא לא.

עננים כהים התקבצו על פני השמיים, כשאייריס הגיעה לפארק על שפת הנהר. היא נפרדה מאטי בבית קפה פינתי, שבו אכלו יחד ארוחת בוקר מאוחרת לפני שיחשבו לעומק, כעצתה של הלנה. אטי רצתה ללכת שוב לחצר האוניברסיטה לפני שתחזור לבית הוריה בעיר, ואייריס רצתה לבקר בפארק שהיא ופורסט בילו בו בלי סוף כשהיו ילדים.

אייריס עצרה על סלע מכוסה אזוב. מכונת הכתיבה שאחזה בידה האחת הכבידה עליה. היא הביטה אל תוך הזרם הרדוד. עצי ערבה ולבנה צמחו בעקמומיות לאורך הגדות המתפתלות, ולאוויר היה טעם לח ומתוק. באופן מוזר, נדמה שהמקום הזה רחוק מאוד מהעיר. פעמוני החשמלית ושאון כלי הרכב כמו נמוגו ונעלמו. לרגע אייריס יכלה לדמיין שהיא נמצאת במרחק קילומטרים מאואת', באזור הכפרי האידילי. היא כרעה בדרך כדי לאסוף כמה חלוקי נחל, וחשה את הקור המקפיא של המים באצבעותיה. לפני שנים פורסט מצא חילזון בין האבנים ונתן אותו לאייריס. היא קראה לו מורגי ולקחה אותו בגאווה הביתה כחיית מחמד. היא חייכה, אבל הזיכרון החד חתך את ריאותיה כמו זכוכית. אם תראה אותי יותר מדי, אין ספק שיימאס לך מסיפורי החילזון העצובים שלי, כתבה פעם לרומאן. בלתי אפשרי, הוא ענה.

אייריס שמטה את האבנים וצפתה בהן נופלות למים בנתז. רעם נהם מעל ראשה, רוח איוושה בין ענפי העצים. טיפות הגשם הראשונות צנחו בכבודות על כתפיה, זולגות על מעיל הגשם שלה כמו דמעות. כשהתחילה בהליכה זריזה הביתה, הגשם הפך למבול. עד שהגיעה לכניין המגורים שלה, שיערה כבר היה ספוג מים, אבל התיק ובו מכונת הכתיבה היה למרבה המזל עמיד למים. היא לא נהגה לקחת את מכונת הכתיבה הביתה אחרי העבודה, אבל גילתה שזו חסרה לה. רק למקרה שתתעורר בה השראה בשעת חצות.

אייריס מיהרה לעלות בחדר המדרגות החיצוני לקומה השנייה, מגפיה נוקשים על מדרגות הפלדה, אבל עצרה באחת למראה דלת הדירה הפתוחה קמעה. כשיצאה מהבית באותו בוקר, פורסט עדיין היה שם, ישב על הספה וציחצה את הנעליים הישנות שלו. נראה שהוא לא שש לצאת מהדירה שלהם, ואייריס תהתה אם הוא חושש שמישהו עלול לזהות אותו ולחשוב שנטש את עמדתו. המצב האמיתי היה הרבה יותר מסובך מזה, אבל רוב האנשים באואת' לא באמת הבינו מה קורה בחזית.

"פורסט?" קראה אייריס והתקרבה אל הדלת. היא דחפה אותה קצת, מקשיבה לה חורקת על ציריה. "פורסט, זה אתה?"
לא הייתה תשובה, אבל אייריס ראתה בפנים את אור המנורה, חמים ורך. מישהו נמצא בתוך הבית שלה. צמרמורת חלפה בה.
"פורסט?" היא קראה שוב, אך לא נענתה. רק סלסול עשן חריף ורחש תזווה של מישהו.

אייריס עברה את סף הדלת.

גבר מבוגר גבוה במעיל עור ובחליפה כהה עמד בסלון במרחק כמה צעדים ממנה. היא מעולם לא ראתה אותו, אבל ידעה מיהו ברגע שמבטיהם נפגשו. דמה קפא.

הוא שאף שאיפה אחת אחרונה מהסיגר שלו כאילו הוא מתכוון לקרב, והטבק המגולגל העלה עשן כשהוריד את הסיגר מפיו.
"שלום, מיס ויגו," אמר האיש בקול עמוק. "איפה הבן שלי?"

[2]

חילים מכשפות

לא כך דמיינה אייריס את המפגש הראשון עם אביו של רומאן. למעשה, זה הדבר האחרון שציפתה לו. זה לא היה אמור להתרחש בדירתה הקטנה והעצובה, עם הטפט המוכתם והרהיטים המרופטים והרצפות השחוקות. תזכורת חד־משמעית לכך שאייריס בת למעמד הפועלים, בניגוד לבני משפחת קיט. זה לא היה אמור לקרות כשבגדיה סתורים וספוגי גשם, והיא בודדה ושבורת לב.

לא, בעיני רוחה היא הייתה לבושה במיטב בגדיה, שיערה מסולסל ומסודר עם סיכות פנינים, ואצבעותיה שלובות באצבעותיו של רומאן. בדמיונה המפגש התקיים באחוזה רחבת הידיים של בני הזוג קיט בצפון העיר, אולי בחוץ בגנים שטופי שמש, וסבתו הממולחת של רומאן ואמו העדינה יגישו תה ומשולשי כריכים.

זו הייתה אפוא חוויה מפכחת ביותר, להבין שרק לעיתים רחוקות חלומות בהקיץ מתרחשים במציאות; שאייריס ציירה במוחה סצנה בלתי אפשרית. אבל היא זקפה את קומתה בנוקשות וסירבה להסיט את מבטה.

"שלום, מר קיט," אמרה. "לא ציפיתי לך."

"סלחי לי שהרשיתי לעצמי להיכנס בלי להודיע מראש," הוא ענה, אם כי אייריס ידעה שהוא כלל לא מתחרט. "כפי שאת ודאי יודעת בשלב זה... הבן שלי לא מצטיין בהעברת מידע אליי על מקום הימצאו, ואני צריך שהוא יחזור הביתה."
הביתה.

המילה פגעה בה כמו חץ, ואייריס לקחה רגע כדי לנשום, להניח את תיק מכונת הכתיבה ולהסיר את מעיל הגשם, שאותו תלתה על גב הכיסא הקרוב. תורה לאלים שהחשמל מחובר שוב, ושפורסט העסיק את עצמו בניקיון הדירה. כבר לא היו פזורים בה בקבוקי יין. קורי העכביש הוסרו והרצפות טואטאו. היה אוכל במטבח, ומים זורמים בשירותים, למרות שעדיין שררה בדירה תחושה מזורה בלי אמה. אייריס התנערה מהמחשבות האלה. היה עליה להתמודד עם דילמה, שלא הייתה מוכנה לה. היא לא ידעה מה לספר למר קיט על רומאן, או כמה האיש כבר יודע. היא לא ידעה מה בטוח לומר ומה עליה להסתיר ממנו.

היא ניסתה לחשוב מה רומאן היה מעדיף, אך נתקפה עווית כאב בחזה.

"אני יכולה להכין לך ספל תה, מר קיט? היא שאלה.

"לא. לא שמעת את השאלה שלי, ילדה?"

"מובן ששמעתי. אתה לא יודע איפה הבן שלך, אבל אתה חושב

שאני יודעת."

מר קיט שתק במשך כמה שניות מתוחות. הוא נעץ בה מבט, ואייריס הכריחה את עצמה לא להסיט את עיניה ממנו. היא לא תיתן לו עמדת כוח כאן; היא לא תתכווץ בפחד ותפנה את מבטה כאילו ידו על העליונה במגרש שלה.

היא ראתה את קווי הדמיון בין השניים – רומאן ואביו. שניהם גבוהים ורחבי כתפיים עם שיער שחור עבה ועיניים בצבע כחול דרדר, לסתות חדות ועצמות לחיים מסותתות, ועור שנטה להסמיק. אייריס תמיד יכלה לדעת מתי רומאן נבוך או חש לא בנוח או כועס – פניו האדימו באופן בלתי נמנע, וזה היה מקסים כל כך. אך לגבי מר קיט, לחייו נראו סמוקות משנים של עישון ושתייה.

הוא שאף עוד שאיפה מהסיגר שלו, ועשן הסתלסל ממנו. אולי לא מצא חן בעיניו מבטה הבוחן, ואולי לא ציפה שתהיה עקשנית כל כך. לאייריס לא באמת היה אכפת, אבל היא נדרכה בעל כורחה כשמר קיט הכניס יד לתוך המעיל שלו.

"לא הבנתי את זה בהתחלה," הוא אמר, וגופה המתוח של אייריס נרגע, כשהבינה שהוא מוציא רק עיתון מקופל מבין צללי מעילו. אבל אז הוא השליך אותו על הרצפה ביניהם, ואייריס השפילה מבט וראתה שזהו ה'אינקרידן טריביון'. היא קראה את הכותרת בעמוד השער, וליבה התכווץ כשזיהתה אותה, כאילו חזתה כרגע בהשקפות פניה במראה.

**דייקר מפציץ את אוואלון בלאף,
ומרעיל בגז אזרחים וחיילים ברחובות
מתת אייריס אינקרידן**

"לא הבנתי," המשיך מר קיט. "מדוע שהבן שלי ירצה לוותר על הכול כדי לעבוד בחזית עבור עיתון נחות רודף שערוריות? מדוע שיוותר על המשרה שלו ב'אואת' גאזט? מדוע שִׁפֵּר את אירוסיו לגברת צעירה, יפה וחכמה? מדוע שִׁמְרָה את פי וישבור לרסיסים את ליבה של אמו בפעם השנייה? זה היה בלתי נתפס בעיניי, עד שקראתי את הכתבה הראשונה שלך ב'טריביון', ואז הכול נשמע הגיוני."

אייריס לא זזה, לא נשמה. היא איבדה מעט מאומץ ליבה לאור הפח שמר קיט טמן לה במיומנות, ופיה התייבש כשחיקתה שיפרט. הוא חיך מטה אל העיתון, אל הכותרת שלה. אל המילים שלה הכתובות בדיו. האימה שחוותה וניצלה ממנה בעור שיניה. אבל כאשר מבטו של מר קיט חזר והבזיק מעלה היישר לעיניה, היא ראתה בו את הזעם והטינה המוסווים בקושי.

"את מבינה, מיס וינו... רומאן תמיד נמשך לסיפורים ולמילים. מאז שהיה ילד והתגנב לספרייה שלי כדי לקחת ספרים מהמדפים. זו הסיבה שחמותי נתנה לו מכונת כתיבה ליום הולדתו העשירי, כי היו לו חלומות להיות 'סופר'. לכתוב משהו שתהיה לו משמעות בעיני אחרים. זו הסיבה שהוא רצה ללכת לאוניברסיטה ולבלות את ימיו בניתוח מחשבות של אחרים ובניסיון לנסח את אלה שלו."

אייריס הרגישה גל חום עולה בה. "מה אתה מנסה לומר לי, מר קיט?"

"אני אומר שהמילים שלך כישפו אותו. ואני צריך שתשחררי אותו."

היא נאלצה להחניק את פרץ הצחוק שעמד להימלט ממנה. שכן שתיקה הירדה בחדר, וניכר שמר קיט רציני עד אימה. "אם המילים שלי כישפו את הבן שלך, אז דע לך שהמילים שלו מטילות אותו הקסם עליי," אמרה, נוגעת בלי משים בטבעת הנישואין שלה.

הזיכרונות צפו ועלו ואיימו להטביע אותה. אייריס חיה אותם מחדש מאה פעמים, כאילו הם מחוברים לטבעת. הרגע שבו רומאן החליק אותה על אצבעה. הכוכבים שהתחילו לבעור מעליהם, הפרחים שהמתיקו את שעת הדמדומים סביבם. איך הוא חיך אליה מבעד לרמעות. איך הוא לחש את שמה בחושך. תנועתה סביב הטבעת משכה את תשומת ליבו של מר קיט אל כף ידה. אייריס ראתה שהוא מבחין בברק הטבעת, באצבע שעליה נענדה. הבעה איומה התגנבה אל פניו. הבעה שהקיאה את הנשימה בחזה.

"אני מבין," זה כל מה שהוא אמר, אבל לאט, בכוונה תחילה. הוא כיחח בגרונו. "את בהיריון, אם ככה?" אייריס קפצה כאילו סטר לה. "מה?"

"אני לא יכול לחשוב על שום סיבה אחרת לכך שהבן שלי יתחייב באופן חוקי לאחת כמוך, ילדה מנומשת ממעמד נחות שמעוניינת בירושה שלו. לרומאן יש כמובן את הכבוד שלו, אם כי הוא מאבד אותו לעיתים קרובות –"

"עקבת אחריי לעבודה הבוקר," קטעה אייריס את דבריו, והחלה למנות את העבירות שעשה על כף ידה השמאלית, רק כדי שיוכל להמשיך לראות את הברק של טבעת הנישואין שלה. "פרצת לדירה שלי. אין ספק שחיטטת בכל החפצים האישיים שלי. ועכשיו העלבת אותי בצורה כזו, שאין לי יותר מה לומר לך." היא סימנה לעבר דלת

הכניסה שעדיין הייתה פתוחה. הגשם ירד, חזק וקריר, מעבר לסף. "עכשיו לך מכאן, לפני שאקרא לרשויות כדי שילוו אותך החוצה." מר קיט גיחך, אבל כנראה היה משקל למילים שלה, כי הוא פנה לכיוון הדלת. בדרכו דרך על העיתון ומרח את הכותרת של אייריס, והיא נאלצה לבלוע את שרשרת הקללות שרצתה להטיח בו.

כשהגיע לצידה הוא השתהה לרגע ושוב נעץ בה מבט. עיניים כחולות שטופות דם. הבל פה מסריח מעשן.

לפני רגעים ספורים בלבד ראתה אייריס את קווי הדמיון הפיזיים בין רומאן לאביו. אבל כשהביטה בו עכשיו, הוקל לה עד כאב לראות שרומאן קארבר קיט אינו דומה במאום לגבר שממנו נולד.

"הוא לא יוכל להסתתר מאחורי החצאיות שלך עוד הרבה זמן, מיס וינו," הוא אמר, כאילו יסרב להכיר בה אי־פעם כבת קיט. "כשתראי אותו הערב, תגיד לו שאני צריך להחליף איתו מילה. שאמא שלו ואני רוצים שהוא יחזור הביתה. שאני סולח לו על מה שהוא עשה."

לאייריס היו שתי שניות להחליט על דברי הפרידה שלה. שתי שניות, ואף שרצתה להשאיר את מר קיט בערפל, היא גם ידעה שהאיש הזה רב־עוצמה ולהוט ביותר להחזיר את רומאן הביתה.

"הוא לא כאן," היא אמרה.

"איפה הוא שוהה?"

"הוא לא באואת'."

מר קיט קימר גבה, אבל אז נראה שקלט את משמעות המילים שאייריס לא אמרה. "אם כך, מה שווה האהבה שלך אליו, מיס וינו. אם השארת אותו מאחור באוואלון בלאף והצלת רק את עצמך."

בזאת הוא חלף על פניה ויצא סוף־סוף מהדירה.

אייריס, חיוורת ורועדת, התבוננה בו עד שנעלם לתוך הסערה. ענן הכושם והסיגר שלו השתהה אחריו וחנוק אותה. דמעות צרבו את עיניה. דמעות וכעס וחרטה, שהיו כמו סכין שפילח אותה עד העצם.

היא חיכתה שהדלת תהיה סגורה ונעולה, ורק אז צנחה לאיטה על

ברכיה.

[3]

שני צדדים לכל סיפור

קיט היקר,

אני הופכת להיות בחורה שעשויה מחרטות.
כל בוקר אני מתעוררת משנתי האפורה נטולת
החלומות וחושבת עליך. אני תוהה איפה אתה. אם
אתה פצוע או רעב או מפחד. אני תוהה אם אתה
מעל או מתחת לאדמה, אם דייקר כבל אותך ללב
האדמה, כל כך עמוק בממלכה שלו, שאין לי שום
סיכוי למצוא אותך אי-פעם.
אני כל כך מצטערת שהרפיתי מידך באותו יום.
הייתי צריכה להישאר לצידך כשניסינו לעזור
לחיילים על הגבעה. הייתי צריכה לסרב לתת לגז
להפריד בינינו. הייתי צריכה לדעת שאחי הוא לא
אתה. אילו הייתי עושה אפילו אחד מהדברים האלה,
אתה ואני עדיין היינו יחד.

דלת הכניסה נפתחה.

אייריס הפסיקה להקליד ועצרה את נשימתה. משזיהתה את קול
צעדיו של פורסט, היא קמה במהירות מהרצפה והגיחה מחדר השינה
שלה כדי לקבל את פניו.
הוא ניער טיפות גשם ממעילו וממגפיו. הערב כבר כמעט ירד,
ואייריס לא ידעה היכן הוא היה. היא שנאה את התחושה הזאת, שכמו
תולשת את הגלד מעל פצע שאולי התחיל להתרפא בתוכה – כל

השעות האלה שאָמה חזרה הביתה מאוחר, וכל הרגעים שאייריס דאגה לה אבל לא עשתה דבר בנידון.

דבר נוסף שאייריס התחרטה עליו.

פורסט ריחרח את האוויר וקפא במקומו. הוא הרים את מבטו, טיפות הגשם נוצצות על פניו, והישיר מבט אל אייריס מקצה החדר.

"עישנת סיגר?" הוא שאל, לא מצליח להסתיר את ההלם שלו.

אייריס מיצמצמה בחשש. היא הייתה צריכה לאוורר את הדירה.

"לא."

"אז מישוהו היה כאן. מי? הוא פגע בך?"

"לא. כלומר כן," היא אמרה ושיפשפה את מצחה. כמה לספר

לפורסט? "חמי קפץ לביקור. הוא שאל על רומאן. שאל איפה הוא."

פורסט פלט אנחה. הוא הבריא את הדלת מאחוריו, הלך לשולחן

המטבח והניח עליו שקית נייר. ארוחת ערב, לפי הניחוח שעלה ממנה.

"ומה ענית לו?" שאל בטון זהיר.

"שרומאן לא באואת'. לא אמרתי כלום על דייקר."

פורסט הוציא שני כריכים עטופים בנייר עיתון. אבל אייריס ראתה

שלתו מתוחה, כאילו הוא מתלבט מה לומר.

"בואי, שבי ותאכלי," אמר לבסוף ומשך את אחד מכיסאות

המטבח. "הבאתי את מה שאת אוהבת."

אייריס התיישבה ליד השולחן מול אחיה ופתחה את הכריך שלה.

הוא באמת היה הכריך החביב עליה – נקניק ובצל סגול בלחם שיפון.

ליבה התרכך עד שהבחינה במלפפון חמוץ שוכב על הלחם. היא נאלצה

לבלוע את הגוש בגרונה. לבלוע שוב את הזיכרונות החיים מרומאן,

מאותו יום שבו ישבה לידו על ספסל בפארק, וראתה לראשונה מיהו

באמת.

הם אכלו בשתיקה. אייריס כבר הבינה שפורסט שקט מאוד בימים

אלה. שניהם היו שקטים, ולא פעם מצאו את עצמם שוקעים אל

עולמם הפנימי. היא הופתעה כשאחיה הפר בצרידות את השתיקה

המביכה.

"אני מצטער שלא הייתי כאן כשחזרת מהעבודה היום." הוא

השתתק וניער את הפירורים מחולצתו. "הלכתי לראיונות, אני מנסה למצוא עבודה."

גבותיה של אייריס התרוממו. "אה, כן? חדשות נהדרות, פורסט. אתה חושב לחזור לבית המלאכה של השען?"
פורסט הניד בראשו לשלילה. "לא. יהיו יותר מדי שאלות אם אחזור לשם. הם יודעים שהתגייסתי, ואני לא רוצה להתחיל להסביר מה קרה."

אייריס הבינה. אבל היא גם לא רצתה שאחיה ירגיש חובה להישאר בין הצללים ולהתחיל מחדש לגמרי את חייו, רק מפני שדייקר נעץ בו את ציפורניו ותימרן אותו כמו בובה על חוט.
היא עמדה לומר את זה, אבל אז עצרה.
פורסט הרים את עיניו. "מה?"
"כלום. רק ש... אני גאה בך."

פניו של אחיה התקמטו. לפתע נראה כאילו הוא נאבק בדמעות, ואייריס מיהרה להוסיף בנימה קלילה יותר, "ויהיה נחמד אם תשאיר לי פתק, כדי שאדע שיצאת אבל תחזור. ככה אני לא אדאג. האמת היא שיצאתי מהעבודה מוקדם היום. הלנה נתנה לי ולאטי יום חופש, ו – " "למה היא נתנה לכן יום חופש?" קטע אותה פורסט, כאילו חש בסערה ממשמשת ובאה.

אייריס שיחקה בלשונה מאחורי שיניה. טוב, חשבה, אין טעם לעכב את הבלתי נמנע.

"אייריס?"

"הלנה ביקשה ממני ומאטי לחזור לחזית."
"מובן שהיא ביקשה." פורסט השליך את שארית הכריך שלו.
"חזרת רק לפני שבועיים, והיא כבר מוכנה לשלוח אותך שוב!"
"זאת העבודה שלי, פורסט."

"ואַת אחותי! אחותי הקטנה שהייתי צריך להגן עליה." הוא העביר יד בשערו הלח, ושפתיו התהדרקו לקו דק. "לא הייתי צריך לעזוב אותך ואת אמא. הייתי צריך להישאר כאן, ואז כל זה לא היה קורה."

זה.

זה שפורסט נפצע ונרפא על ידי דייקר, ואז נלחם למען האויב. זה שאמא שלהם התמכרה לטיפה המרה ונפגעה מחשמלית בהליכה שיכורה הביתה. זה שאייריס נסעה לחזית כדי לדווח על המלחמה, וכמעט התפוצצה לחתיכות מרימון במהלך מטח הירי. הכול היה סבוך ללא תקנה, כל חוט שזור בחוט הבא. "למה הלכת?" שאלה אייריס בקול כה חרישי, עד שתהתה אם פורסט יתעלם משאלתה.

היא כבר ידעה חלק מהתשובה: אחיה התגייס כי שמע את אנווה מנגנת בנבל שלה ערב אחד, כשחזר הביתה מהעבודה. והשיר פילח את ליבו עם האמת על המלחמה. במשך בית שלם שלו פורסט ראה את השוחות כאילו היה בהן. את שובל ההרס שכוחותיו של דייקר הותירו בעיירות כפריות קטנות. עשן ודם ואפר שנשר כמו שלג. "את מתכוונת, בשביל מה נלחמתי?" הוא ענה. אייריס הינהנה.

פורסט היה שקט, חיטט בציפורן, אבל אז אמר, "נלחמתי בשבילנו. נלחמתי בשביל העתיד שלך. העתיד שלי. בשביל האנשים במערב שנזקקו לסייע. זה לא היה בשביל אנווה. לא באמת. היא לא הופיעה בחזית אפילו פעם אחת. היא אף פעם לא הנחתה את הכוחות שלנו אחרי שעודדה אותנו להתגייס."

"ואני כותבת מאותן סיבות," אמרה אייריס. "אם אתה יודע את זה... עדיין תמנע ממני ללכת?"

פורסט נאנח, אבל הוא נראה תשוש. הוא הניח יד על מותניו, ואייריס ידעה שהוא נוגע באחת הצלקות שלו.

היא תהתה אם הפצעים הישנים מכאיבים לו. שלושה חורי קליעים קרעו את גופו, שניים מהם פגעו באיברים חיוניים. הוא אמור להיות מת, חשבה אייריס ברטט מקפיא דם. הוא אמור להיות מת, ואני לא יודעת אם אני צריכה להיות אסירת תודה לדייקר על כך שהציל אותי, או לרתוח מכעס על כך שאחי חי עכשיו עם צלקות כואבות כל כך.

"הפצעים שלך, פורסט," היא אמרה ועמדה לקום מהשולחן. היא

רצתה להקל את ייסוריו, אבל לא ידעה כיצד תוכל לעזור לו. פורסט הרי לא אהב את זה שהיא התייחסה בכלל לפציעות שלו.

"אני בסדר," הוא אמר והרים את הכריך שלו. הוא נגס בו, אבל פניו היו חיזורות כסדין. "שבי ותאכלי, אייריס."
 "חשבת ללכת לרופא?" היא שאלה. "אני חושבת שכדאי לך ללכת."

"אני לא צריך רופא."

היא התיישבה בחזרה על הכיסא. בשבועיים האחרונים כיבדה את רצונו של פורסט בפרטיות ושמרה לעצמה את רוב השאלות שעלו בה.

אבל עכשיו היא עמדה לנסוע, עם ברכתו של פורסט או בלעדיה. היא עמדה להתקדם שוב לכיוונו של דייקר – לכיוונו של רומאן – והיה עליה לדעת יותר.

"הצלקות שלך כואבות לך כל הזמן?" היא אמרה.

"לא. אל תדאגי לי."

היא לא האמינה לו. היא קלטה שהוא לא מרגיש טוב ברוב הימים, והמחשבה הכאיבה לה. "אולי אני אלך איתך לרופא, פורסט?"

"ומה נגיד לו? איך אסביר לו שנשארתי בחיים אחרי פציעות קטלניות כל כך? איך נרפאתי כשהייתי אמור למות?"

אייריס הסבה את מבטה כדי להסתיר את ברק הדמעות בעיניה. פורסט השתתק. פניו הסמיקו כאילו חש אשמה על כך שמיהר להתרגז. הוא לחש חרש, "תסתכלי עליי, פרח קטן."

היא עשתה זאת, ונשכה את פנים לחייה.

"אני יודע שאת חושבת על רומאן," הוא אמר, והיא נבהלה משינוי הנושא הפתאומי. "אני יודע שאת דואגת לו. אבל רוב הסיכויים שדייקר מחזיק אותך קרוב מאוד אליו עכשיו. מרפא את הפצעים שלו, מבטל את כל הקשרים שהיו לו פעם לעולם. קשרים כמו המשפחה של רומאן, החיים שלו באואת', הדברים שפעם חלם עליהם. אפילו את. כל דבר שיפריע לו לשרת את דייקר ויפתה אותו לברוח כמו שאני ברחתי."

אייריס מיצמצמה. דמעה זלגה במורד לחייה, והיא מיהרה למחות אותה והסתכלה על צווארו של פורסט. הוא עדיין ענד את תליון הזהב של אמם. החפץ המוחשי שנתן לו את הכוח לחמוק מבין ציפורניו של דייקר.

“אתה אומר שקיט לא יזכור אותי?”

“כן.”

אייריס הרגישה גוש מתהווה בכטנה. כאב לה לנשום, והיא שיפשפה את עצם הבריח שלה. “אני לא חושבת שהוא ישבח.”
 “תקשיבי לי,” אמר פורסט ורכן מעבר לשולחן. “אני יודע יותר ממך לגבי זה. אני יודע ש-”

“כן, אתה אוהב להזכיר לי את זה!” היא צעקה, ולא הצליחה לעצור את עצמה. “אתה אומר לי שאתה יודע יותר, ובכל זאת אתה בקושי אומר לי משהו. אתה נותן לי פיסות מידע, ואם רק היית מדבר איתי גלויות – אם היית מספר לי את הסיפור כולו – אז אולי יכולתי להבין!”

אחיה שתק, אבל לא הסיר את מבטו מעיניה. הכעס של אייריס היה כמו זיקוק, קצר ובווער לשנייה בלבד. היא שנאה את זה; היא שנאה להתעמת איתו. היא שקעה בחזרה בכיסאה כאילו הרוח יצאה לה מהמפרשים.

“אני לא רוצה שתחזרי לחזית,” אמר פורסט לבסוף. “זה מסוכן מדי. ואין שום דבר שאת יכולה לעשות למען רומאן מלבד להישאר במקום בטוח ולשמור על עצמך, כפי שהוא היה רוצה. הוא לא יזכור אותך, לפחות לא למשך זמן רב.” הוא קימט את העיתון סביב שאריות הכריך שלו. השיחה הסתיימה, והוא קם כדי להשליך לפח את שרידי ארוחת הערב שלו.

אייריס התבוננה בו כשנכנס לחדר שהיה של אמם, שאותו לקח לעצמו מאז שחזרו הביתה. הוא לא טרק את הדלת, אבל נקישת הסגירה שלה הקפיצה אותה.

היא עטפה את שארית הכריך שלה והניחה אותו במקרה, וחזרה לחדרה. היא הביטה במכונת הכתיבה שנחה על הרצפה בדיוק כפי

שהשאירה אותה, הנייר מסתלסל מגליל הדיו. ועליו מכתב כתוב למחצה, ממוען לרומאן.

אייריס לא ידעה למה היא כותבת לו. מכונת הכתיבה הזו הייתה רגילה; הקשר הקסום בינה לבין רומאן נותק. אבל היא משכה את הנייר מהמכונה וקיפלה אותו. היא החליקה אותו מתחת לדלת הארון שלה וחיכתה כמה נשימות.

כשפתחה את הארון, ראתה בדיוק מה שציפתה לו. המכתב שלה עדיין נח שם, על הרצפה האפלולית.

בשעת לילה מאוחרת התעוררה אייריס מצלילי מוזיקה.

היא התיישבה במיטה ברעד והקשיבה. השיר היה חלש אך חי, קרשנדרו של תווים שנוגנו בכינור אחד. אור היבהב מתחת לדלת חדר השינה שלה, מכרסם את החשכה. ריח קלוש של עשן. הכול נראה מוכר בצורה מוזרה, כאילו כבר חייתה את הרגע הזה בעבר, והיא קמה ממיטתה, מתפתה לצאת החוצה מחדרה אל המוזיקה, אל רמז לנחמה. לתדהמתה, היא מצאה את אמה בסלון.

אסתר ישבה על הספה עטופה במעיל הסגול האהוב עליה, רגליה היחפות שעונות על שולחן הקפה. סיגריה בערה בין אצבעותיה, ראשה מוטה לאחור, עיניה עצומות, ריסיה כהים כנגד פניה החיוורות. היא נראתה שלווה בעת שהאזינה.

אייריס התקשתה לבלוע רוק. קולה היה צרוד כשדיברה.

”אמא?”

עפעפיה של אסתר ריפרפו ונפתחו. מבעד לסלסול העשן היא פגשה את מבטה של אייריס וחיכה.

”היי, מתוקה. רוצה להצטרף אליי?”

אייריס הינהנה והתיישבה לצד אמה על הספה, מוחה מלא ערפל ובלבול. היה משהו שעליה לזכור, אבל היא לא ממש הצליחה לאחוז בו. ודאי קימטה את מצחה, כי אסתר לקחה את ידה.

”אל תחשבי יותר מדי, אייריס,“ היא אמרה. ”פשוט תקשיבי לכלי

הנגינה.”

המתח שאחז בכתפיה של אייריס התפוגג; היא הניחה למוזיקה לזרום בעדינות דרכה, מתקשה להאמין עד כמה כמהה לשמוע תווי נגינה, איך חיי היומיום הפכו לבצורת בהיעדר צלילי מיתר מרעננים. "זה לא נגר החוק של ראש העיר?" שאלה את אמה, "להאזין למוזיקה ככה?"

אסתר שאפה ממושכות מהסיגריה שלה. עיניה נצצו כמו גחלים באור העמום. "את חושבת שמשוהו כל כך יפה יכול להיות לא חוקי אי־פעם, אייריס?"

"לא, אמא. אבל חשבתי..."

"רק תקשיבי", אסתר לחשה שוב. "תקשיבי לתווים, יקירתי." אייריס הביטה מעבר לחדר והבחינה ברדיו של סבתה על המזנון. המוזיקה נשפכה מהרמקול הקטן, צלולה כאילו הכנר עצמו עמד לידן, ואייריס שמחה כל כך למראה הרדיו, שהיא קמה וחצתה את החדר. "חשבתי שהוא אבוד," אמרה והושיטה יד לגעת בחוגה.

אצבעותיה עברו דרך הרדיו. היא התבוננה בתדהמה כשהרדיו נמס לשלולית של כסף וחום וזהב. בבת אחת המוזיקה נהייתה צורמת, צווחת קשת על מיתרים מתוחים מדי, ואייריס הסתובבה לאחור. עיניה נפערו כשאסתר החלה להתפוגג.

"אמא, חכי!" אייריס זינקה על פני החדר. "אמא!"

מאסתר נותר רק כתם צבע סגול, ארוג בעשן ומרוח באפר. אייריס צרחה שוב בניסיון להחזיק את אמה.

"אל תלכי! אל תעזבי אותי ככה!"

יבבה סדקה את קולה. היא הרגישה שאוקיינוס ממלא את חזה, שריאותיה טובעות במים מלוחים, והתנשפה כשיד חמימה על כתפה הפכה לפתע לעוגן, שמשך אותה מעלה אל פני השטח.

"אייריס, תתעוררי," אמר קול עמוק. "זה רק חלום."

אייריס התעוררה בבהלה. היא מיצמצצה כנגד שטף של אור אפור, וראתה את פורסט יושב על קצה מיטתה.

"זה רק חלום," הוא חזר ואמר, למרות שנראה מזועזע בדיוק כמוה.

"הכול בסדר."

אייריס השמיעה קול חנוק. הדופק שלה היה מהיר, אבל היא הינהנה וחזרה בהדרגה לגופה. אלא שדמותה של אסתר נותרה עמה, כאילו נצרכה באחורי עיניה. היא הבינה שזו הפעם הראשונה שחלמה זה שבועות.

"פורסט? מה השעה?"

"שמונה וחצי."

"לעזאזל!" אייריס הזדקפה מיד. "אני מאחרת לעבודה."

"תירגעי," אמר פורסט, וידו נשמטה מכתפה. "וממתי את מקללת?" מאז שעזבת אותנו, אייריס חשבה אבל לא אמרה זאת בקול, כי אמנם זה היה נכון, אבל רק חלקית. היא לא יכלה להאשים את אחיה במילים שיצאו מפיה בימים אלה.

"תתלבשי טוב." פורסט קם מהמיטה אבל נעץ בה מבט חודר.

"סוער בחוץ."

אייריס הסתכלה על החלון. גשם זרם על השמשה. היא הבינה שבגלל הסערה החדר נותר חשוך, ולכן היא לא התעוררה. היא לבשה בזריזות שמלת פשתן עם כפתורים בחזית ושרכה את מגפי המלחמה שלה. לא היה לה זמן לסדר את שערה, והיא סירקה באצבעותיה את הסבך הארוך בעודה מתעופפת מחדר השינה, אוספת בדרך את הארנק הקטן, מעיל הגשם ומכונת הכתיבה, שהייתה נעולה היטב בתיק השחור שלה.

פורסט עמד ליד דלת הכניסה, ספל תה ביד אחת ועוגיית דבש ביד

השנייה.

"ללוות אותך?" שאל.

"לא צריך. אסע בחשמלית היום," אמרה, והופתעה כשהושיט לה

את התה והעוגייה.

"זה יחזיק אותך עד שתגיעי."

זו הדרך שלו להתנצל על אמש.

היא חייכה, זה היה כמעט כמו פעם. היא קיבלה את התה הפושר ושתתה אותו בלגימה אחת ארוכה. אז החזירה לו את הספל תמורת העוגייה, והוא פתח לה את הדלת.

"אני אמורה להיות בבית עד חמש וחצי," היא אמרה ויצאה אל אוויר הבוקר הלח.

פורסט הינהן, אבל נשאר בפתח הדלת בהבעה מודאגת. אייריס הרגישה שהוא מתבונן בה כשירדה במדרגות החלקלקות.

היא אכלה את העוגייה לפני שהגשם יהרוס אותה, ומיהרה לתחנת החשמלית. זו הייתה נסיעה צפופה ודחוקה, שכן רוב האנשים חיפשו מחסה מפני הסערה בדרכם לעבודה. אייריס עמדה בחלק האחורי, ולאט-לאט הבינה כמה הכול שקט סביבה. איש לא שוחח או צחק, כמקובל בדרך כלל בחשמלית. מצב הרוח היה מוזר, לא מאוזן. היא חשבה שזה בטח בגלל מזג האוויר, אבל התחושה לא הרפתה ממנה כל הדרך עד לבניין ה'אינקרירדן טריביון'.

היא עצרה על המדרכה למראה המילים המצוירות על דלתות הלובי. באדום בהיר, כמו דם טרי, מטפטפות במורד הלבנים.

איפה את, אנווה?

צמרמורת חלפה באייריס כשנכנסה לבניין. כשהתכופפה תחת המשקוף, הרגישה את כובד האמירה הזו. מישהו כנראה כתב אותה לפני שעות ספורות, במהלך הלילה, כי היא לא הייתה שם אתמול. היא תהתה מי עשה זאת, ואם הוא באמת רוצה להחזיר את אנווה לקבר, מתה או ישנה. האם זה מישהו שאיכד אדם אהוב במלחמה? מישהו שנמאס לו להילחם למען האלים?

אייריס לא יכלה להאשים אותו; גם היא חשה סתירה פנימית מדי יום, כשחשבה על מה שקרה לאחיה, רק מפני שדייקר התעורר ואנווה פרטה כל הדרך אל המלחמה. בתגובה הרגישה כועסת, עצובה, גאה. **שבורה.**

למרות הכול, גם היא תהתה היכן נמצאת אלת הרקיע. למה אנווה מסתתרת? האם היא באמת פוחדת מבני התמותה שלהוטים שתיעלם?

איפה את, אנווה?

אייריס הייתה מוטרדת ממילות הלעג האדומות כדם, אבל עדיין ציפתה שה'טריביון' יהיה הומה פעילות כמו כוורת רוחשת. היא ציפתה לראות את העורכים מקלידים, את הטלפון מצלצל, את העוזרים

מתרוצצים בין שולחנות כתיבה עם הודעות בידם. היא ציפתה לראות את אטי, כבר אחרי שלושה ספלי תה, מקלידה את המאמר הבא שלה. אבל את פניה של אייריס קיבל משרד קודר ודומם.

איש לא זז, כאילו מישוהו הטיל עליהם כישוף והפך אותם לפסלים. רק עשן נע בין הצללים, עולה מסיגריות וממאפרות. אייריס נכנסה אל תוך הדממה והחסירה נשימה בבהלה. היא ראתה את הלנה עומדת במרכז החדר וקוראת עיתון. אטי עמדה לידה, ידה מכסה את פיה.

"מה?" שאלה אייריס. "קרה משהו?"

היא הרגישה אינספור עיניים מופנות אליה, נוצצות באור המנורות. חלקן ברחמים, בחמלה. אחרות בחשש. היא נעצה את עיניה בהלנה, שהורידה את העיתון והישירה מבט אליה.

"אני מצטערת, ילדונת, אמרה הלנה.

מצטערת על מה? אייריס רצתה לשאול, אבל המילים נתקעו בגרונה כשהלנה הושיטה לה את העיתון.

אייריס הניחה את מכונת הכתיבה שלה. היא הושיטה יד אל העיתון. הלנה קראה משהו בעמוד הראשון.

זה היה ה'אואת' גאזט'. מקום העבודה הקודם של אייריס. כמה מוזר להחזיק את העיתון הזה עכשיו, במרתף של ה'אינקרידן טריביון'. אייריס הרגישה כאילו היא חולמת שוב, עד שראתה לבסוף מה לכד את מבטה של הלנה.

כותרת הופיעה בראש הדף בדיו שחורה מודגשת. כותרת שאייריס מעולם לא ציפתה לראות.

דייקר מציל מאות פצועים באוואלון בלאף

מאת רומאן קי קיט

אייריס בהתה בשם שלו המודפס על הנייר. השם שלו, שלא חשבה שתראה אותו שוב כתוב מתחת לכותרת.

קיט חי.

ההקלה דעכה, וקור ורעד עטפו אותה כשהחלה לקרוא את מילותיו

של רומאן. עורה עיקצץ, פניה התחממו. היא נאלצה לקרוא את אותם כמה משפטים פעמים אחרות, בניסיון להבין אותם.

לכל סיפור יש שני צדדים. אתם אולי מכירים אחד מהם, זה שמסופר מבעד לעדשה של אלה, שמשכה רבים מילדיכם החפים מפשע למלחמה עקובה מדם. אבל אולי תרצו לשמוע גם את הצד השני? הצד שרוצה שהילדים שלכם לא ייפצעו אלא יירפאו. הצד שרוצה לראות את הארץ הזאת מחלימה. זה לא סיפור שנמצא במוזיאון או בספר היסטוריה עב־כרס שרבים מאיתנו לעולם לא ייגעו בו, אלא סיפור שנכתב בימים אלה. שנכתב עכשיו, בעודכם מחזיקים את העיתון הזה בידיכם וקוראים את המילים שלי.

כי אני כאן בחזית, בטוח בין כוחותיו של דייקר. ואני יכול לספר לכם את מה שאתם משתוקקים לדעת מהצד השני.

"לא", לחשה אייריס. מיצי מרה עלו בגרונה, בוערים כמו אש.
 "אני מצטערת, אייריס, אמרה הלנה שוב, והאור נעלם מעיניה.
 "רומאן בגד בנו."

[4]

קורי משי של עכביש וקרח

רומאן בהה במכונת הכתיבה ובדף הריק שבתוכה. הוא ישב ליד שולחן כתיבה מול חלון המשקיף על שדה מוזהב. אחר הצהריים הלך ודעך. בקרוב ירד הלילה; כוכבים ינקבו את השמיים כמו מסמרים, והוא ידליק את הנרות ויכתוב לאור האש, כי המילים באו ביתר קלות בחשכה.

זה תמיד היה החלק הקשה ביותר עבורו. להתחיל את המאמר. הכתיבה הכאיבה, אבל גם הכאיב לא לכתוב.

התסכול היה מוכר. רומאן ודאי ישב שעות בעברו בוהה בדף ריק, מנסה להחליט אילו מילים לכתוב בו. אבל למרות הימים שחלפו מאז התעורר, הוא עדיין לא הצליח לזכור את פרטי הרגעים האלה בעברו. הוא כופף את ידו כשחשב על מה שדייקר אמר לו.

סמוך רק על מה שאתה יכול לראות.

האל לא היה צריך לדאוג לגבי הזיכרונות של רומאן. לרומאן היה קשה להיזכר במה שקרה לפני שהתעורר בממלכה שלמטה, כאילו הרים התרוממו בערפל מוחו וחסמו שנים מחייו.

"זה ייקח זמן", אמר דייקר, "אבל אתה תיזכר בדברים החשובים.

ואתה תמצא את מקומך כאן."

כשהתעורר לראשונה בממלכה שלמטה, רומאן התנשף בכבדות כאילו הוא נושם את נשימתו הראשונה. הוא פקח את עיניו לאור האש המרצד, ראה את קירות השיש הלבנים סביבו, הרגיש את לוח הסלע

הקשה מתחתיו, וידע שהוא נמצא במקום אחר. מקום קסום שמעולם לא נתקל בו.

הוא גם היה עירום.

הוא התיישב בגניחה והביט סביב על החדר המזוד.

זה היה תא בגודל משונה, שנחצב כולו בסלע. היו לו תשעה קירות, כולם לבנים עם עורקים כחולים, שנצצו כמו פאות יהלום. התקרה זהרה ברסיסי זהב זעירים והזכירה את שמי הלילה, אם רומאן צימצם עיניים. ארבעה לפידים בערו במחזיקי ברזל – האש הייתה מקור האור היחיד.

רומאן ירד ברעד מהשולחן הנוקשה שעליו שכב. הסלע תחת כפות רגליו היחפות היה חלק, והוא החל ללכת לאורך הקירות בחיפוש אחר דלת. משלא מצא כזו בלע את הבהלה שלו ויצא לסיבוב שני, אצבעותיו עוברות במהירות על פני משטחי האבן.

"שלום?" הוא קרא, קולו עדיין מעובה משינה. "יש כאן מישהו?"

לא הייתה תגובה. רק קול נשימתו שלו, עולה ויורדת.

הוא לא זכר שהכניסו אותו לתא הזה. הוא לא ידע כמה זמן הוא כבר פה. הוא רעד ולבסוף עצר.

אז השפיל מבט אל גופו החיוור באור האש, כאילו הוא עשוי למצוא תשובות בעורו.

למרבה ההפתעה, הוא מצא משהו.

רומאן רכן קדימה בקימוט מצח ובחן את הצלקות ברגלו הימנית. הן היו רבות, חלקן ארוכות ומשוננות, אחרות קטנות וחלקות, והוא התחקה אחריהן באצבעו כאילו היו נתיבים במפה. בסופו של דבר הוא לחץ בחוזקה על הסימנים הרכים, בתקווה שהכאב יעזור לו להיזכר.

לא היה כאב, אבל משהו הבזיק בזווית עינו. ראשו התרומם באחת, אבל הוא הבין שמה שראה אינו קיים כאן בחדר, אלא הוא זיכרון במוחו. אור שמש ועשן, פיצוץ ארטילריה. האדמה רעדה; ברוח נישא ריח של מתכת חמה ודם. פילחה אותו חנית של כאב חד כל כך, שנשימתו נעתקה והוא התקפל על הקרקע.

אבל הוא לא היה לבד. היה איתו מישהו, שהחזיק לו את היד.

קצות אצבעותיו של רומאן הרפו מהצלקות. הוא קירב את כפות ידיו אל פניו והבחין בשקע בזרת שמאל שלו. הוא כנראה ענד טבעת בשלב מסוים, וכעת נגע בסימן הקל שהותירה אחריה. לא היה מה לזכור. שום הבזק זוהר נוסף או פיסת עבר שאפשר לאסוף.

הוא כופף את כף ידו עד שמפרקי האצבעות הלבניו.
האם אני מת?

כאילו בתשובה חש בבת אחת בכאב. ראשו של רומאן הלם בו בעוצמה כזאת, שהוא נשכב על רצפת האבן. הוא צעק וכופף את ברכיו אל חזהו. להב במוחו ניסר קדימה ואחורה. להב שפילח אותו מבפנים.

הכאב היה כה עז עד שהוא איבד את ההכרה. כעבור זמן־מה התעורר שוב בראייה מטושטשת. מישוהו הביא לו משהו. על הרצפה היה מגש אוכל: קערה של תבשיל מהביל, לחם כהה, קנקן מים וספל עץ קטן. ולצידו ערימת בגדים וזוג מגפי עור.

רומאן זחל אל המנחה שקיבל. הוא היה רעב כל כך, ריק כל כך, ובלי לחשוב פעמיים אכל ושתה מהמגש. אבל כשהושיט יד אל הבגד והניח לו להיפרש בידיו, הוא עצר.

זה היה סרבל. שוב שטפה אותו התחושה שמהו מוכר לו. הבגד היה בצבע אדום כהה, והוא בחן את הטלאי הלבן שנתפר מעל כיס החזה השמאלי: **כתב קרקעית.**

רומאן לבש את הסרבל, מתעלם מגל של אי־נוחות שזרם בדמו. ברגע שסיים לכפתר את הכפתור האחרון, הקור התפוגג מגופו. הוא חש חמימות מקרינה מצלעותיו כאילו בלע אור שמש, ועד מהרה גרב את זוג הגרביים ונעל את המגפיים שהמתינו לו.

כעבור כמה פעימות לב הפך קול את הדממה המהדהדת. רומאן הסתובב כשסדק נפער בקיר. הדלת שהוא חיפש קודם ולא מצא.

בחור צעיר במדים חומים נכנס לתא. הוא נראה כבן גילו של

רומאן, אולי מבוגר בכמה שנים, בעל עור בהיר ושיער בלונדיני קצר. גבותיו היו סמיכות ופיו הדוק בקו דק, כאילו לא חיך לעיתים קרובות.

"מי אתה?" לחש רומאן בקול צרוד.

"אני לוטננט גרגורי שיין. ושםך הוא?"

רומאן קפא במקומו. השם שלו? הוא לא הצליח להיזכר, ומחשבותיו השתוללו.

הבהלה שלו השתקפה כנראה בפניו, כי הלוטננט אמר, "אל תדאג.

זה יחזור אליך. אל תנסה בכוח."

"כמה זמן אני כבר כאן?"

"כמה ימים. עברת תהליך החלמה."

"ממה?"

"הוא ירצה לספר לך. עכשיו בוא אחריי." שיין החל להתרחק, ולרומאן לא הייתה ברירה אלא ללכת אחריו, לפני שהדלת תחזור למשקוף הסמוי שלה.

המסדרונות היו רחבים מספיק למעבר של שני אנשים, כתף אל כתף, וגבוהים מספיק כך שרומאן יוכל לצעוד בהם בקלות. הקירות היו בדיוק כמו בתאו הקודם: חלקים, קרים ולבנים עם ורידים כחולים נוצצים. לפידים האירו את הדרך מדי עשרה צעדים, ובמקום שרר שקט לא טבעי, עד שעברו הסתעפות במנהרה, ורומאן שמע דפיקות מרחוק.

הוא האט ופזל לצללים שבמסדרון הימני. זה נשמע כמו נפחיה. פטיש מכה בסדן, וברקע צעקות ונקישות של מכונות. לפתע הוא חש זרם אוויר חם ומתכתי.

"תמשיך ללכת", אמר הלוטננט בחריפות.

רומאן חידש את קצב הליכתו. הוא השתוקק לדעת היכן הוא נמצא, ולמה הביאו אותו לשם. הם חלפו על פני שני מסדרונות נוספים, שאחד מהם הדיף ריח רע של משהו רקוב וגוסס. השני היה גדוש פסולת וקורי עכביש, כאילו התקרה קרסה בו לפני עשרות שנים. שיין ודאי הבחין עד כמה רומאן מודע לסביבתו, איך צעדיו

מאיטים בכל פעם שעברו הסתעפות. הוא עצר אפוא, שלף כיסוי עיניים מכיסו והידק אותו סביב עיניו של רומאן.

"רק אמצעי זהירות," הוא אמר ואחז במרפקו של רומאן. "בוא איתי."

רומאן נשך את שפתו. דאגה מילאה את חזהו, ונשימתו הפכה רדודה. הוא הרגיש שהם פנו בעוד שתי פניות. כפות ידיו היו לחות, כששיין אמר לו להושיט יד ולגעת בקיר.

"אנחנו בתחתית גרם מדרגות," אמר. "יש עשרים וחמש מדרגות סך הכול, והן תלולות. אז תעלה בזהירות."

רומאן התקדם אחריו באיטיות. רגליו בערו עם השינוי בטמפרטורה. הוא שמע דלת נפתחת בנקישה.

את פניו קיבל שטף של אור שמש, שהסתנן מבעד לכיסוי העיניים שלו. זרם אוויר צח שזור בחמימות אביבית. ודאי ירד גשם כרגע, כי רומאן חש את ריח הגשם על אדמה יבשה כשיצא אל העולם שלמעלה. תחת מגפיו, רצפת העץ חרקה כמו בבית ישן. הוא כמעט מעד על קצה שטיח, וזרועותיו נשלחו הצידה כדי לשמור על שיווי המשקל שלו.

"חכה כאן," אמר שיין וסגר את הדלת. "אל תזוז."

רומאן רק הינהן, פיו היה יבש. הוא האזין לצעדי הכבדים של שיין מתרחקים. לתחושתו, החדר שבו עמד היה מלא ברהיטים. לא נשמעו הדים, רק תקתוק קבוע של שעון אי-שם משמאלו.

הוא שמע מישהו מדבר, קול עמום מבעד לקירות. זה היה קצב הדיבור החדגוני של שיין, ורומאן העז לצעוד כמה צעדים קדימה בניסיון להבין את המילים.

"הוא ער, אדוני. הבאתי אותו איתי לכאן. הוא מחכה בחדר השני, אם תרצה לראות אותו."

דממה. את הקול שדיבר אחר כך רומאן לא שמע מעולם. בריטון עמוק, קול איטי ועשיר שהעביר בו צמרמורת.

"חשבתי שאמרתי לך לא להביא אותו לכאן, לוטננט."

"זה הזיכרון שלו, אדוני. הוא לא מצליח להיזכר אפילו בשם שלו.

חשבתי שזה יעזור..."

"אם הוא יראה את המקום הזה?"

"כן, אדוני. אני יודע שאין לנו הרבה זמן, אבל אנחנו יכולים לנצל

את –"

"בסדר. תביא אותו אליי."

רומאן נסוג צעד אחורה, ליבו רעם באוזניו. הוא התפתה לקרוע את כיסוי העיניים מפניו ולברוח הרחק מכאן, אבל להיסוס שלו היה מחיר. הוא שמע את שיין חוזר לחדר, והתכווץ כשהלוטננט הסיר את הבר הקשור סביב עיניו.

רומאן הביט על סביבתו. הוא חיכה בחדר קטן אך מזמין; ציור שמן היה תלוי מעל אח אבן, ורהיטי עץ דובדבן עם כריות קטיפה ירוקות ניצבו על שטיח רך. וילונות פרחוניים מיסגרו חלונות גבוהים, שהיו פתוחים קמעה כדי להכניס אוויר צח. מעין טרקלין, הוא הבין, כשהסתכל על הדלת שדרכה נכנסו.

זו הייתה דלת צנועה מאוד. מגולפת מעץ, עם צבע לבן מתקלף, ידית פליז וחור מפתח חלוד. ארון למעילים, רומאן תיאר לעצמו. אלא שהיא הובילה לעולם שמתחת במקום זאת.

"האדון המפקד דייקר יראה אותך עכשיו," אמר שיין. "בוא איתי."

"דייקר?" לחש רומאן. השם עלה כמו אש בגרונו, צורב את לשונו.

הוא ראה את עצמו, לבוש כתפיות עור ומכנסיים מגוהצים להפליא וחולצה מכופתרת, עומד בפנינת רחוב וקורא עיתון שהשם הזה מודפס בכותרתו הראשית.

"בוא," אמר שיין שוב.

רומאן נכנס למבואה וראה מיד שני חיילים חמושים מוצבים בדלת הכניסה. מבטיהם היו קרים ואדישים, פניהם כמו פסלים. רומאן הסיט את מבטו והתקדם במסדרון, שיין בעקבותיו.

היה נדמה שהרצפה לא ישרה פה ושם. בקירות, לאורך הטפט, היו סדקים גדולים דמויי ורידים, כאילו הבית הזה עבר סערה איומה. אבל רק כשרומאן נכנס למטבח רחב הידיים וראה את השולחן, את קורות התקרה שתלויים עליהן עשבי תיבול וסירי נחושת, את הדלתות הכפולות עם השמשה הסדוקה, עלה כאב עמוק בחזהו.

הוא היה כאן בעבר. הוא בטוח בכך. ובכל זאת כל שהצליח לעשות הוא לבהות בשתי מכוונות הכתיבה שהיו מונחות זו לצד זו על השולחן. כמעט זהות, מקשיהן בוהקים באור השמש.

“אני מניח שאחת ממכוונות הכתיבה האלה נראית לך מוכרת?”
 רומאן הביט לשמאלו. גבר גבוה ורחב כתפיים עמד ליד קצה השולחן, שערו הבלונדיני הארוך מתחכך בצווארון מדיו החומים ללא רכב. מוזר איך רומאן לא הבחין בו עד שדיבר, וכעת הוא כמו לא מצליח להסיט ממנו את מבטו.

הזר נראה מבוגר יותר, אם כי היה קשה להעריך את גילו. נדמה שיש בו משהו על-זמני – היה משקל לנוכחותו בחדר, אך שיבה לא זרקה בשערו, ולא היו קמטים בזוויות עיניו. פניו היו זוויתיות, ועיניו היו בצבע כחול עז.

רומאן מעולם לא ראה את האיש הזה, אבל בכל זאת היה בו משהו מוכר. ממש כמו הבית ומכוונות הכתיבה, כאילו רומאן הסתובב כאן בחלומותיו. אבל אולי זה רק משום שהזר הזה הסתכל עליו כאילו הוא מכיר אותו. ההכרה הזאת הייתה לא נעימה, כמו להעביר אצבעות על צעיף צמר ואז לגעת במתג אור. תחושה מתכתית של חשמל סטטי, שטילטלה אותו עד לשד עצמותיו.

הוא מעולם לא חשב שיעמוד פנים אל פנים מול אל. האלים הובסו. הם היו כוחות עתיקים, קבורים. הם לא אמורים לקום ולהתהלך שוב בין בני תמותה. בטנו של רומאן התכווצה כאשר חוטים דקיקים מזיכרונו החלו לחזור אליו. אנחה, לחישה.
 רעד.

דייקר חייך, כאילו הוא יכול לקרוא את מחשבותיו של רומאן. האל הושיט את ידו האלגנטית והצביע שוב על מכוונות הכתיבה. רומאן מיצמץ משנוכח בשאלה. “כן, אדוני. אני מרגיש שהן מוכרות לי.”

“אז איזו מהן שלך?”
 רומאן התקרב אל השולחן. הוא בחן את מכוונות הכתיבה, אבל

המראה לבדו לא הספיק כדי לדעת בוודאות. נראה שלשתיהן יש משמעות עבורו, וזה מבלבל.

"אתה יכול לגעת בהן," אמר דייקר בעדינות. "גיליתי שזה עוזר להיזכר לאחר הריפוי."

רומאן הושיט כף יד רועדת. סומק עלה בלחיו. הוא התבייש להיראות כל כך חלש ושכיר בפני האל. הרי הוא אפילו לא הצליח לזכור את שמו שלו. אבל אז הוא נגע במקש הרווח של מכונת הכתיבה שנחה משמאלו, והלמות הדופק התזזיתית שלו נרגעה.

זאת, חשב. זאת הייתה שלי.

הבזק של אור דיגדג את הראייה ההיקפית שלו. הפעם הוא ידע שזה רק מוחו, זיכרון שחזר למקומו. הוא נזכר בעצמו יושב ליד שולחן בחדר השינה שלו וכותב במכונת הכתיבה הזו. הוא היה עובד לאור מנורה עד שעת לילה מאוחרת, כשסביבו פזורים ספרים וספלי קפה קר. לפעמים אביו היה דופק על דלת חדרו ואומר לו, לֵךְ לישון, רומאן! המילים עדיין יהיו שם בבוקר.

רומאן הניח לקצות אצבעותיו להחליק ממקש הרווח, ושמו הידהד בו. הוא הסתכל בסקרנות על מכונת הכתיבה שהמתינה לימינו. הוא התחקה אחר המקשים שלה וחיכה שזיכרון נוסף יתעורר.

לא היה אור, לא היו תמונות שיוכל להיאחז בהן. תחילה היה נדמה שאין דבר מלבד שקט קריר ועמוק. אדוות המתרחבות כלפי חוץ על פני המים של אגם חשוך. אבל אז רומאן הרגיש את המשיכה. היא הגיעה ממקום עמוק בתוכו, חוט בלתי נראה חבוי בין צלעותיו, ואף שלא היה יכול לראות, הוא הרגיש.

הרגשות געשו בדמו.

הוא הריח רמז קלוש של לוונדר. מגע של עור חם בעורו שלו. עונג ודאגה ותשוקה ופחד, כרוכים יחד.

הוא חרק שיניים מהמאמץ להכיל את כל זה. ליבו הרעב הלם כשירו החליקה ממנה.

"איזו מהן היא שלך, כתב?" שאל דייקר שוב, אבל קולו השתנה. הוא כבר לא היה ידידותי כמו קודם; רומאן שמע שמץ מתח בין

המילים. זה ודאי מבחן. הייתה תשובה נכונה והייתה תשובה לא נכונה, ורומאן היסס, נקרע בין מכוונת הכתיבה שהזכירה לו את שמו לבין זו שהזכירה לו שהוא חי.

"זאת," הוא אמר והצביע על מכוונת הכתיבה משמאלו, שהייתה ספוגה בעברו. "אני חושב שהיא שלי."

דייקר הינהן למישהו מאחורי רומאן. שיין נע קדימה והתקרב לשולחן. רומאן שכח מנוכחותו של הלוטננט.

"קח את מכוונת הכתיבה המתאימה לחדר של הפתב שלנו," אמר דייקר, "ותשמיד את השנייה."

"כן, אדוני," אמר שיין בראש מורכן.

רומאן נבהל. מחאה החלה לטפס בגרונו – הוא לא רצה שהשנייה תושמד – אבל הוא לא מצא בעצמו אומץ או את המילים הנכונות, כדי לשכנע את דייקר לפעול אחרת. הוא עדיין חש שמוחו יריעת קרח שעשויה להיסדק למאה כיוונים שונים, והאָל ודאי ידע זאת.

"בוא איתי, פתב," אמר דייקר. "אני רוצה להראות לך משהו."

רומאן יצא בעקבות דייקר החוצה דרך הדלתות האחוריות. הם עברו דרך גן מכוסה עשבים שוטים. האדמה הייתה לחה, ושולוליות גשם בהקו בין שורות הירקות המלכלכים. אבל מעליהם היו שמיים כחולים. השמש זרחה, והעננים נפרשו דקים עם הרוח שבאה מהמערב.

הם עברו דרך שער ברזל, חצו כביש עם אבני ריצוף שבורות ונכנסו לשדה.

דייקר עבר בקלות בעשב הגבוה, צילו נע על גבעולי הזהב. עם כל צעד שעשה, נשמע צלצול פעמונים קלוש מאוד. או קרקוש פיסות מתכת.

רומאן הלך אחריו, ופעימות ליבו האיצו. היה משהו במקום הזה. זה העביר בו צמרמורת באור היום. אגלי זיעה נצצו על עורו.

"הנה," אמר דייקר. "כאן מצאתי אותך."

רומאן נעצר בחוסר רצון. הוא הביט באדמה והבחין שחלק

מהעשבים מעוכים ומוכתמים. זה נראה כמו דם ישן שהתייבש כמו יין כהה.

"היית כמה רגעים לפני מותך. הריאות שלך היו מלאות בדם. זחלת דרך העשב כאילו חיפשת מישהו." דייקר השתתק. הרוח פרעה בעדינות את שערו הזהוב, כשהישיר מבט אל רומאן. "אתה זוכר?" "לא." ראשו של רומאן החל לפעום שוב, והוא קימט את מצחו לעבר כתם הדם והעשב המעוך. הוא ניסה לדמיין את עצמו כמעט מת כאן, ולא חש אלא הכרת תודה על כך שאֵל רצה להציל אותו. "גופים של בני תמותה כל כך שבריריים לתיקון, וכך גם המוחות שלכם," אמר דייקר בשמץ של שעשוע. "כמו קורי משי של עכביש, כמו קרח באביב. על מנת שהקסם שלי יוכל לרפא את הפציעות הגופניות שלך, הייתי צריך לבנות חומות בראשך כדי להגן עליך כשתתעורר. לאור זה, עדיף שהזיכרונות שלך יחזרו בהדרגה." רומאן היה שקט לרגע. בעודו בוהה באדמה המוכתמת בדם הוא שאל, "למה הצלת אותי?" "אתה עומד להיות חלק חיוני מהמלחמה הזו," אמר דייקר. "אני רוצה שתכתוב את הצד שלי בסיפור."

באותו ערב עמד רומאן בחדר שהוקצה לו. חדר בקומה העליונה של הבית שהוא כמעט זכר.

הווילונות היו בצבע ירוק־יער. מזרן מאולתר עשוי שמיכות מקופלות השתרע לאורך אחד הקירות. בחלונות היו קורי סדקים, ועם שקיעת השמש השמשה בערה בכל צבעי הקשת. היה קשה לנעול את הדלת, כאילו יסודות הבניין זזו, ולמרות הפרטיות שהייתה כעת לרומאן בחדר פרטי, הוא ידע שזו אשליה. לא היה מנעול, ושיין עמד על המשמר במסדרון.

אבל רומאן הקדיש את כל תשומת ליבו לשולחן שעמד בקו ישר עם אחד החלונות. למכונת הכתיבה שנחה באור הדועך וחיכתה לו. גופו היה כבד מתשישות, אבל תחושת החובה הייתה חלק בלתי נפרד מאישיותו, והוא ניגש אל השולחן. הוא התיישב על הכיסא ובהה

במכונת הכתיבה. הוא עדיין לא ידע מה יכתוב; הוא אפילו לא ידע אם יוכל למצוא בתוכו את המילים.

על השולחן נחה ערימה של דפים חלקים. לידה מחברת ועפרונות. שלל נרות וגם מנורה עם נורה בגוון צהוב, כדי שיוכל לכתוב במשך הלילה. דייקר חשב על הכול, כך נראה. רומאן הכניס בזהירות דף נייר למכונת הכתיבה. הוא העביר את ידו באנחה בשערו הכהה. הוא השתוקק למקלחת. הוא רצה לישון, לא לחשוב על כלום לזמן-מה. אבל כשהניח בסופו של דבר את האצבעות על המקשים, נכונה לו הפתעה.

זו לא הייתה מכונת הכתיבה שהוא אמר לדייקר שהיא שלו. זו לא הייתה המכונה שהקליד עליה כל שנות ילדותו, זו שהעניקה לו הצצה חטופה אל עצמו בעבר.

רומאן עצם את עיניו, ונשימתו נעתקה.

הוא הרגיש שוב את המשיכה, את ערבוביית הרגשות. הוא ניסה לדמיין מי נגע בעבר במקשים האלה, פעם אחר פעם. הוא ניסה לדמיין מי כתב פעם במכונת הכתיבה הזו.

מי זה?

לא הייתה תשובה. הוא לא ראה כלום, אבל הוא שוב הרגיש את זה. התגרות קלה, אך כזו שאין לטעות בה. החוט הבלתי נראה הזה, קשור בין צלעותיו.

הוא התנגד למשיכה לעבר הלא נודע.

לרכישת הספר המלא לחצי כאן